

Voto

Leuven Studentenweekblad
Jaargang 14, '87-'88
Nr. 23, dd. 14 maart 1988
ISSN: 0773-5162

Leuvense Overkoepelende Kringorganisatie
Verantw. Uitg.: Didier Wijnants
's Meiersstraat 5, 3000 Leuven
☎ 016/22.44.38

Truut

Zonder twiifel weet u niet wie Bart Turtelboom is. Wij wisten dat ook niet, maar naar verluidt heeft die man persoonlijke problemen bij de ektuur van Veto. Toen dachten we: laten we hem eens interviewen. Te lezen op eigen risico. Pagina 3.

Kringkiespijn

Zoals gewoonlijk beet Politika de spits af bij de kringverkiezingen. Vorige week was er een debat (nu ja, debat...) en later de verkiezing zelf (nu ja, verkiezing...). Veel verheffende dingen heeft dat niet opgeleverd: de enige "serieuze" ploeg stond inhoudelijk op zeer slappe beentjes en het kworum werd niet bereikt. Pagina 3.

Oepsen

Onze censuurcommissie had er wel even last mee, maar mits het zorgvuldig weren van schunnige taal in de titel kon het er toch door: een interview met Jan Bucquoy, zwaar geval in de stripwereld. Pagina 4.

Dejans

Peter Dejans is student Rechten én dirigent van het Leuvense Universitair Koor. Deze week dirigeert hij zijn Koor tijdens de fameuze Aulakonzerten. Tegelijk zijn afscheidsconcert. Ontdek op pagina 2 hoe Peter Dejans bekoort.

Abortus aan de KU Leuven De zaak ligt gevoelig

A bortus: iedereen heeft er waarschijnlijk zo 'n mening over. Alhoewel, wie durft te beweren dat hij het juiste antwoord kent? Sommigen doen dat. Voor de ene groep is abortus moord, het ultieme bewijs van de verloederding en de dekadentie van onze hedendaagse maatschappij. Voor de andere groep is het de uiterste konsekwentie van de bevrijding van de vrouw, gevat in de slogan 'Baas in eigen buik'. Nog anderen zien het minder radikaal en proberen voor en tegen af te wegen. Makkelijk is het dan nog steeds niet. Ondertussen blijft abortus wel een riskante onderneming. Riskant omdat het tot op de dag van vandaag in België verboden is. Wie betrapt wordt, moet voor de rechtbank verschijnen en kan veroordeeld worden tot een paar jaar gevangenisstraf. Riskant ook omdat het in bepaalde middens nog steeds moeilijk bespreekbaar is. Aan de Katholieke Universiteit Leuven bijvoorbeeld.

De Universitaire Parochie van deze universiteit heeft al z'n moed bijgeeraapt: volgende week woensdag organiseren zij een debat over abortus. De praktijk is daarbij vertegenwoordigd door een huisarts uit een abortuscentrum en twee vrouwen die ooit een abortus lieten uitvoeren. De etik is vertegenwoordigd door Prof. Schotsmans, moraaltheoloog aan de KUL. Ook dokter Degroote, studententarts, is één van de deelnemers.

Onweer

Twee weken geleden waren er reeds onweerswolken gesignaleerd. In de wandelgangen vingen wij op dat niet iedereen tevreden was met de organisatie van zo'n debat aan onze katholieke universiteit. Pannellleden zouden over hun deelname geïnterpelleerd zijn. Het debat wordt ook mee georganiseerd door de studentenkring 'Katechitika', op de affiche vermeld met de naam van hun werkgroep ('As Theologie Katechitika'). Dit was niet naar de zin van Prof. Lambrecht, de dekaan van de fakulteit Godgeleerdheid. Hij wou onder geen beding dat de afdeling 'Theologie' geassocieerd zou worden met een debat over abortus. Een paar goede zielen moesten de volgende dag de woorden 'As Theologie' op de affiches gaan overlappen met de woorden 'Studentenkring Katechitika'.

Veto wou dit debat 'coveren' door vooraf een interview af te nemen van één van de pannellleden. Dat was echter buiten de waard gerekend. Noch Prof. Schotsmans noch Dr. Degroote wilden ons op voorhand te woord staan. De zaken lagen 'te gevoelig'. Een gesprek met de dokter uit het centrum had de Universitaire Parochie dan weer liever niet, omdat dit de indruk zou wekken dat het debat zich aan de zijde van de voorstanders wou scharen.

We gingen dan zelf op zoek naar het fijne van de zaak en probeerden daarbij alle partijen te horen: we lazen een boek van de vereniging 'Jongeren voor het leven': *Abortus - Ja? Neen? Misschien...*, dat minder alternatieve biedt dan de titel laat vermoeden. Daarnaast hadden we ook een gesprek met Mevr. Herman-Michielsen, de bezielster van het wetsvoorstel Lallemand-Herman-

Michielsen uit '86. Dit voorstel laat abortus toe in geval van noodsituaties. De vrouw moet eerst een multidisciplinaire commissie consulteren. Daarna beslist de arts met uitdrukkelijke toestemming van de vrouw. De abortus moet uitgevoerd worden in een ziekenhuis binnen een termijn van 12 weken.

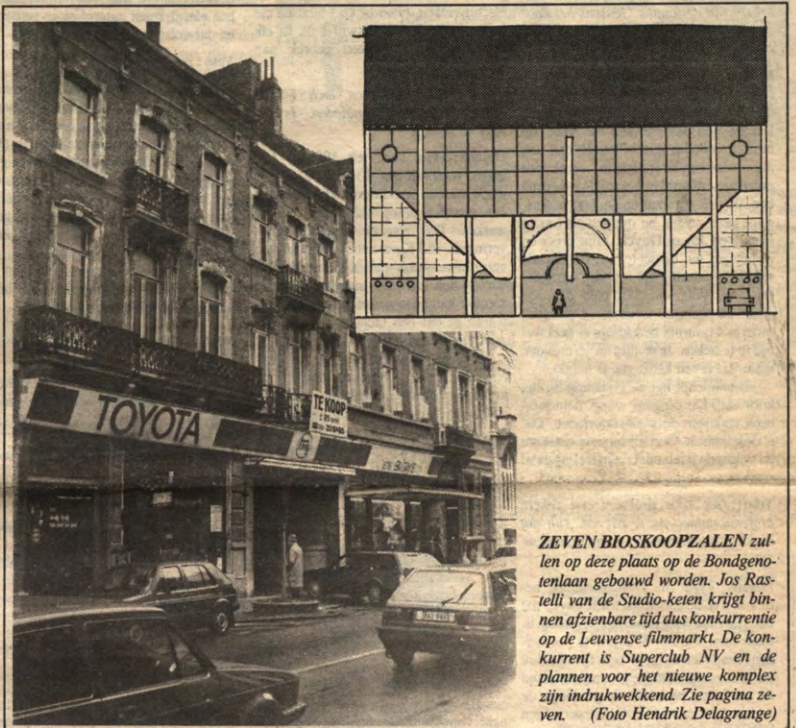
Stil

Het abortusfenomeen leidt meestal een stil leven. Ondanks het feit dat je er niet zoveel over hoort, worden er ieder jaar toch tienduizenden abortusingrepen uitgevoerd. Een groot deel daarvan gebeurt in het buitenland, meestal in Nederland. Soms laat de discussie weer even op. Naar aanleiding van het indienen van een wetsvoorstel bijvoorbeeld. Dat was het geval vlak voor de val van de regering, toen het wetsvoorstel Lallemand-Herman-Michielsen in de verenigde senaatscommissies van Justitie en Volksgezondheid besproken werd. Op een bepaald moment gingen de besprekingen in de richting van een wisselmeerderheid van liberalen en socialist. Indien het wetsvoorstel op die manier werd goedgekeurd, zou het ter bespreking worden voorgelegd in het parlement. Dit was niet naar de zin van de CVP die prompt de PVV poogde te chanteren: indien de PVV dit abortusvoorstel zou goedkeuren, zou de CVP geen enkele PVV-begroting meer goedkeuren. Zover kwam het echter niet, want de regering viel.

Later gaf Swaelen aan informateur Spitaels de abortusproblematiek op als één van de brekpunten bij de nieuwe koalitievorming: abortus moest een zaak van de regering zijn. Wie er uiteindelijk baat heeft bij dit walgelijke gemaneuvreer van de CVP is niet duidelijk. Het zullen zeker de hulpbehoevende vrouwen niet zijn. Mevr. Herman-Michielsen heeft in ieder geval een nuchtere kijk op de toekomst: "Ik zal mijn wetsvoorstel opnieuw indienen. We zullen moeten afwachten welke weg de besprekingen nu zullen opgaan. Misschien zal de CVP nu anderen afdreigen (lacht schamper)"

Abortus kan ook opnieuw in de media opduiken naar aanleiding van een proces. In februari jongstleden was het

Vervolg op p. 6

ZEVEN BIOSKOOPZALEN zullen op deze plaats op de Bondgenootenlaan gebouwd worden. Jos Rastelli van de Studio-keeten krijgt binnen afzienbare tijd dus concurrentie op de Leuvense filmmarkt. De concurrent is Superclub NV en de plannen voor het nieuwe complex zijn indrukwekkend. Zie pagina zeventien. (Foto Hendrik Delagrangé)

Leuven gaat vreemd ontgoocht

Chinese hoeren op het graf van Dali

De spanning die Kultuurraad enkele weken lang rond het AV-project *Leuven gaat Vreemd* probeerde te creëren, heeft bij de opening afgelopen dinsdag nauwelijks een half uur stand gehouden. Daarna maakte ze plaats voor ontgoocheling en verveling. 'Vreemd gaan is openstaan voor wat van den vreemde komt, voor wat anders en verwonderlijk en nog niet gekend is. Reizen mag dan al eeuwen lang het symbool zijn van ontdekken van onbekend gebied, wie niet vreemd kan gaan in eigen nest, kan dat ook niet daarbuiten.' Fraaie volzinnen, maar de realiteit was ontvondertend: eigenlijk viel er helemaal niets te beleven. Vreemd gaan, zo bleek al gauw, is toch niet zo opwindend als altijd wordt voorgesteld. Een greep uit het aanbod van dinsdagavond.

Vanaf zes uur ('s avonds) kon je in de omgeving van de Centrale Bibliotheek, die voor de gelegenheid tot minaret was gepromoveerd, vreemde gezangen horen. 'Een spel dat tegelijkertijd het gebeuren aankondigt, een vreemde cultuur in Leuven opwerpt en wellicht het eigen cultuurbewustzijn bevordert', luidde het in het programmaboekje. Mooi is dat wel, maar veel meer dan exotische klanken zullen de meeste toehoorders wel niet hebben opgemerkt. Dat de transpositie van de toren een *illusie* was (in plaats van islamitische gebeden hoorde je Armees gezang en boeddhistische loflieders), had niemand in de gaten. Onze hoofdredakteur heeft aan dit gedoe trouwens racistische

neigingen overgehouden, die hij vroeger niet had.

Om half acht werd *Leuven gaat Vreemd* officieel geopend in het Arenberginsituut. Voor een beperkte schare van aanwezigen (hoofdzakelijk *Stucincrowd*) deklameerden een tiental sprekers gelijktijdig in de meest uiteenlopende talen: de toren van Babel was een feit. De bijhorende barok uit het programmaboekje: "Kunnen wij ooit begrijpelijk vatten wat met een luchtstoot wettelt in hun mond en door hun tong gekneet wordt? En kunnen zij vatten wat wij, zwiiggend, of fluisterend (ook niet) te vertellen hebben?" In den beginne was dit leuk, maar na een minuut of twee begon het zaakje te

vervelen. En het was nog niet gedaan: er kwam nog een woordwaterval van een openingstoespraak, die zich in haar essentie liet herleiden tot *Het Grote Niets*. Plichtsgetrouw aanhoorden wij deze tirade, om dan even naar buiten te wippen en bij een kop koffie over het *Vreemde* te mijmeren, bij wijze van voorspel, als u wil. Een half uur later werd aan de ingang van het *Artistiek Bordeel* al rijtje geschoven, ten onrechte overigens, zo zou later blijken.

Geografisch

Dan eerst maar naar *Grafik*. In een kelder ('een mausoleum voor het vreemde in onszelf', in KuRa-taal) liggen dertien graven van uiteenlopende personen zoals Noam Chomsky, Hugo Claus, Woody Allen en Salvador Dalí. Bij elk graf hangt een (meestal verhaastelijk) grafisch werk van Paul Verhaeghen, dat in verband staat met de bijhorende persoon. Een enkel graf heeft geen opschrift: er liggen een hoop lettertjes door mekaar gestrooid. Dat zullen wij dan wel zijn, op zoek naar de vreemde in onszelf. Wij belden aan maar hij was niet thuis.

Wie *Ichi ni san shi go east*, 'Variaties op het oosten', ging bekijken, had het gevoel iets te zien dat het midden hield tussen een Vrij Podium en een Revue. Elk van de vijf afdelingen van Eoos bracht een cultureel aspect van haar eigen studiegebied naar voren. De onderdelen werden door Hoger-Lager-nummermetjes met elkaar verbonden. Een koorbracht Chinese kinderliedjes, onder andere over de langste en de tweede langste rivier van China, meestal onbegrijpelijk want slechts af en toe werd een

vervolg op p.5

Peter Dejons van het Leuvens Universitair Koor

“De meeste studenten kennen ons niet”

U weet het misschien nog niet, maar het Leuvens Universitair Koor (LUK) geeft deze week woensdag en donderdag haar jaarlijkse Aulakoncerten. Tegelijkertijd neemt de dirigent Peter Dejons, omdat hij afstudeert, na drie jaar engagement afscheid. Zijn broer Johan neemt het dirigeerstokje over.

Veto: *Je broer is verkozen als dirigent. Vóór jullie hebben achtereenvolgens vier broers van de familie Geuens het koor geleid. Bestaat er zoiets als een traditie bij het kiezen van de dirigent?*

Dejons: «Neen, er bestaat niet zoiets als een familietraditie. Het heeft ook niet dadelijk iets te maken met continuïteit. Binnen een familie kan de visie op muziek volledig verschillen. Ik had nog nooit voor een koor gestaan, wel al voor muzikale ensembles. Na mijn vertrek ben ik een internationale koorleiderstage gaan volgen bij mensen als Laszlo Heltay en Johan Duyck. Mijn broer en ik hebben ten opzichte van de modale student waarschijnlijk vrij veel muzikale ervaring. Waarschijnlijk gold dat ook voor de familie Geuens. Daarnaast moet je natuurlijk bereid zijn er heel wat tijd in te steken. Je studies tijden eronder, maar dat is een keuze die je maakt.»

«Uiteindelijk ligt de beslissing bij het koor zelf. De dirigent wordt democratisch verkozen door alle koorleden. Dat is ook logisch want zij moeten tenslotte de volgende jaren onder zijn leiding gaan werken.»

Veto: *Het koor probeert een zekere professionaliteit na te streven. Valt dat makkelijk te combineren met je student-zijn?*

Dejons: «Wat die professionaliteit betreft ben ik de eerste om toe te geven dat het peil nog van geen kanten hoog is, maar men zegt dat ik daarin te bescheiden ben. Als dirigent ben ik eigenlijk nooit tevreden omdat je tenslotte altijd de perfectie nastreeft, maar langs de andere kant moet je ook je beperkingen kennen en aanvaarden.»

«Ik denk dat de combinatie student-zanger-dirigent perfect samengaat. Een student hangt ook de detaillist uit op het einde van het jaar, waarom zou hij dat tijdens zijn ontspanning dan niet kunnen. Zingen is een beetje als een film bekijken. Je kijkt niet alleen omwille van de plot, maar je geniet ook van het filmisch mooie. Waarom zou een zanger alleen noten brengen? Hij brengt ook muziek. Iets juist zingen is even eenvoudig als een stuk kraken.»

Veto: *Hoe kan je je aansluiten bij het koor? Is er een speciale rekruteringsprocedure?*

Dejons: «Bij het begin van het akade-

miejaar kom je gewoon naar de repetities. De eerste twee weken zijn daarvoor voorzien. Dat lijkt kort, tot je er rekening mee houdt dat anderhalve maand later, tegen Kerstmis, een volledig Kerstconcert op poten moet staan. Eind oktober moet het koor volledig samengesteld zijn. Hoe men de weg naar het koor vindt, dat is voor mij ook nog altijd een raadsel. Waarschijnlijk gebeurt het vooral via informele en mondelinge contacten.»

«Anderen raken misschien begeesterd na één van onze concerten. Sinds twee jaar hebben we ook een standje bij de inschrijvingen, maar of veel mensen die formuliertjes lezen, betwijfel ik. In elk geval hebben we geen gebrek aan belangstelling.»

Veto: *Jullie selecteren toch uit de mensen die zich aanbieden. Is die selectie streng?*

Dejons: «Het koor telt 100 tot 120 leden, waarvan een 40 nieuwe. Dat is werkelijk een maximum. Met een grotere groep is er op ons niveau niet te werken. Dat zou de kwaliteit sterk verminderen. Kwa infrastructuur kan het trouwens ook niet. Nu klopt het wel dat er zich elk jaar meer dan veertig nieuwe kandidaten aanbieden. Dit jaar waren er dat een tachtigtal, vorig jaar zelfs meer dan honderd.»

«De selectie gebeurt dan op basis van een stemproef. De jury bestaat uit koorleden, niet noodzakelijk met muziektheoretische kennis, maar wel ervaren in koorzang. We testen eerst het stemreik om zeker te weten of iemand nu bijvoorbeeld sopraan of alt is. Daarna zingen ze een stuk dat al tijdens twee repetities ingeoefend is met het hele koor. Ze moeten dus geen zichtlezing doen of zoiets. Ze hebben alles al ooit eens gezongen. Je kan slagen zonder muzikale voorkennis, zonder één noot te kunnen lezen.»

«Elke KUL-student kan dus meedoen. Ben je niet geslaagd, dan kan je altijd naar de reden komen vragen. Elke kandidaat wordt namelijk afzonderlijk besproken door de jury. De beoordelingen zijn strikt geheim en alleen beschikbaar voor de dirigent en de betrokken student. Daar wordt zeer nauwlettend op toegezien.»

Dompelen

Veto: *Jullie beginnen eigenlijk elk jaar met een 'nieuw' koor wanneer er zo een grote wisseling is in de bezetting. Wat kan de ambitie dan zijn voor een studentenkoor? Welk niveau proberen jullie te halen?*

Dejons: «Die wisseling is misschien een beetje frustrerend voor de dirigent en de oudere leden, maar we proberen zo snel mogelijk eenheid te brengen op muzikaal vlak. Vierstemmig zingen is voor velen in het begin zeker niet evident,

maar meestal verloopt de aanpassingsperiode vlot. Met de capaciteit die aanwezig is, kunnen we zeker heel ver gaan. Veel hangt ook af van de mentaliteit in het koor zelf. Er is een enorm enthousiasme aanwezig. Denk maar aan de LP die we hebben opgenomen. Dat vergt een zeker perfectionisme en het koor is daartoe bereid.»

Veto: *Wie selecteert eigenlijk de stukken die jullie brengen?*

Dejons: «De dirigent kiest alles. Ik heb geen enkele verantwoord af te leggen. Ik hou natuurlijk wel rekening met het karakter van het koor. We proberen zowat alle stijlen te bestrijken, van Renaissance tot moderne muziek. Oudere muziek, zoals Renaissance, past minder bij een groot koor. De Romantiek biedt dan weer meer mogelijkheden.»

«Heel wat moderne stukken liggen minder goed in het oor, maar we hebben geen schrik om iets moeilijker muziek aan te bieden. Een groot koor biedt bijvoorbeeld de kans om een spreekkoor te brengen, een stuk waarin niet gezongen wordt, maar gesproken en groepen en dat volzit met speciale effecten.»

Veto: *Hoe repeteren jullie zoiets?*

Dejons: «Dat verschilt van stuk tot stuk. Soms geef ik op voorhand mijn visie, maar andere keren zeg ik helemaal niets. Ik probeer dan het karakter van het stuk op te roepen door direct vierstemmig en in tempo alles door te zingen. Ik denk dat het belangrijk is in een stuk ondergedompeld te worden. Er is trouwens geen tijd om alle stemmen afzonderlijk in te oefenen. We repeteren éénmaal per week op donderdagavond van acht tot halfveel. Voor de Aulakoncerten hebben we twee extra repetities gehad.»

Veto: *Doen jullie nog iets anders buiten de optredens?*

Dejons: «De sfeer is zeer goed. Voor een deel ligt dat aan de verschillende andere activiteiten: weekends, een fuif, elk jaar

LEZERS BRIEVEN

HOMO'S

Delikate onderwerpen verzeilen niet alleen openheid, maar bovenal eerlijkheid. Vanuit die bekommernis om open informatie klaagde Veto een tweetal weken terug de steeds restrictievere politiek van de KUL ten opzichte van homofielen en lesbiennes aan.

Het artikel heeft vorige week twee lezersbrieven uitgelokt. Na klacht van de betrokkene, heeft de redactie moeten vaststellen dat de tweede lezersbrief, ondertekend met de naam *Miet Vanhamme*, vals was. Het is gebleken dat een onbekende briefschrijver te kwader trouw de naam van een bestaande persoon heeft misbruikt. De redactie veroordeelt scherp de misplaatste en onfatsoenlijke praktijk van de valse briefschrijver.

een concreets tijdens de grote vakantie. Dit jaar gaan we naar Oostenrijk. Eerder waren we al in Italië, Frankrijk, Joegoslavië. Dat vraagt natuurlijk heel wat voorbereiding. De praktische organisatie van alle kooractiviteiten wordt gedaan door een vijfkoppig studentenbestuur.»

«Voor geen enkel van die dingen worden we gesubsidieerd door de universiteit. Wel krijgen we een repetitieloos, wat stoelen enzovoorts. Het LUK is een onafhankelijke vzw. Ik denk dat dat een ideaal staat voor ons is. Zo hebben we geen broodheer en zijn we aan niemand verantwoordelijk. We worden betaald per prestatie. Onze 'inkomsten' komen uit de concerten.»

Veto: *Jullie hebben wel een eigen huis gekregen in het Begijnhof verleden jaar.*

Dejons: «Ja, dat was een nogal pijnlijke affaire omdat we zo ongewild de fakulteitskring Klio uit hun huis hebben gezet. Ik begrijp de reactie van Klio wel, maar het koor kon aan die affaire niet dadelijk iets verhelpen. De mensen van Klio bevestigden dat trouwens. Onze aanvraag was al enkele jaren ingediend en verleden jaar kregen we dan de toezegging. Klio heeft uiteindelijk ons vroegere

huis overgenomen.»

Veto: *Woensdag en donderdag geven jullie een concert in de Grote Aula. Denk je veel studenten te bereiken?*

Dejons: «Ik maak me daarover geen illusies. Het merendeel van de studenten studeert af zonder zelfs van het bestaan van het LUK op de hoogte te zijn. Ik raak er zeker niet gekomplexerd van. Toch mis je iets als je geen Aulakoncert van het LUK hebt meegemaakt. Het is immers geen traditioneel koorconcert, niet statisch en saai. Dit jaar bestaat het eerste deel uit religieuze liederen, maar het zijn pareltjes. De rest is profane muziek. Daarbij gaan we over naar het performance en happeningkarakter, van intiem tot humoristisch, zelfs iets als *pararampampampadada* (nvdv: zingt *What shall we do with the drunken sailor*). Een spreekkoor hebben we dit jaar niet omdat ik geen echt geschikt stuk kon vinden. Maar ook zonder wordt het zeker ambiance.»

Erik Paredis

Op woensdag 16 maart en donderdag 17 maart zingt het Leuvens Universitair Koor de pannen van het dak van de Grote Aula. U kan er bij zijn voor 100 of 150 fr, vanaf 20 u.

Vrije Tribune

Veto plaatst geregeld bijdragen ingezonden is met derden onder de noemer "Vrije Tribune". De auteurs zijn zelf verantwoordelijk voor de gepubliceerde tekst. Standpunten die in een Vrije Tribune worden ingebracht zijn geheel voor rekening van de auteurs.

Er is terug herrie binnen Loko! Wie zijn dan wel die herrischoppers? Enkele machtswellustelingen uit de grote kringen die erop uit zijn de kleine kringen in een vergeethoekje te duwen? Is die herrie er gekomen doordat een bende intriganten een hetze tegen Loko hebben gestart? Is ze misschien het gevolg van een georkestreerd complot tegen de politiek van democratisering die door Loko gevoerd wordt? Zitten die ontvredenden op dezelfde lijn als het NSV, en hebben ze nu eindelijk met de strubbelingen rond Laysen, Grauwels en het stemrecht voor migranten een stok gevonden om de hond te slaan? Zijn het misschien oudgeindeden die het KrUL-debacle nog niet verteerd hebben en nu een poging wagen om terug een dergelijke misleuk uit de grond te stampen?

Neen, die keetschoppers, dat zij wij. Wij die zien dat het gros van de studenten niet eens weet wat Loko, laat staan wat KrUL of Sora is. Wij die de groeiende desinteresse voor een groot aantal akties van Loko opmerken, zijn ervan overtuigd dat Jan-student niet meer wordt aangesproken door veel van wat Loko onderneemt, er zich zelfs van afkeert.

Wij horen van de modale rechtsstudent: "Loko, flauwe kul. Mijn lief die doet muziekgeschiedenis, en die is daar 100 keer zo sterk vertegenwoordigd als ik." Wij zijn ook bezorgd omdat de 3.600 studenten economie niet eens vertegenwoordigd zijn binnen Loko. Bestaat hun praesidium dan uit een reeks koppige ezels die de toetreding tot Loko toegehouden? Ons lijkt het eerder dat ze er het niet niet van inzien lid te worden van een zieke kringverkoepeling. Zij zijn ook blijbaar niet de enigen die zich niet aantrokken voelen door Loko. Hoe verklaart men het anders dat er op de vergaderingen maar gemiddeld 8 à 12 van toch ± 25 aktieve kringen deelnemen?

Wij merken dat de eenheid binnen Loko ver zoek is. Kringraad en Sociale Raad hebben soms tegenovergestelde standpunten; wat voor heel wat spanningen en immobilisme zorgt. Wij zien dat er in Sociale Raad "beslissingen" worden genomen over de hoofden van de kringen heen. Wij zetten dus de boel niet op stellen omwille van wat er met Laysen en Grauwels gebeurd is, dit zijn voor ons slechts de symptomen van de malaise binnen Loko. Wij zijn ook geen buitenstaanders, wij hebben een heel jaar constructief meegewerkt in de 4 raden, in de werkgroep huisvesting, de werkgroep anti-racisme en de RvS. Verdenk er ons dus niet van tegen Loko of tegen de democratisering te zijn. Onze enige drijfveer is Loko terug op een hoger niveau te tillen.

Wij denken echter dat de malaise zo diep is dat ze niet zal opgelost kunnen worden door intentie-verklaringen of enkele (halfslachtige) kleine wijzigingen.

De Loko-malaise

Gewogen en Gedifferentieerd

Wij willen een Centrale Raad of een soepele OAV die bij geschillen tussen Kringraad en Sociale Raad de knoop kan doorhakken en zo voor een evenwichtig studentstandpunt kan zorgen. Die Centrale Raad moet ook beslissingen die op een onorthodoxe manier in bijvoorbeeld Sociale Raad genomen zijn, kunnen herroepen. Alleen al door het loutere feit dat een Centrale Raad de bevoegdheden heeft, zullen de andere raden gestimuleerd worden beter samen te werken, en zal ook binnen een raad de druk om gevoelige kwesties beter uit te discussiëren op basis van kringstandpunten verhoogen. Een Centrale Raad moet ook bevoegd zijn voor wat de andere raden oordeelt voor het algemeen beheer. Via die Centrale Raad moeten de kringen de kans krijgen om het algemeen beleid van Loko beter uit te stippen. Met een Centrale Raad zal Loko dus beslissingen nemen die nauwer aansluiten bij de wil van de studenten en zal Loko representatiever kunnen worden. Wat hij zeker niet mag worden is een allesbettevend orgaan dat de autonomie van de andere raden volledig uitholt. Misschien moet er gedacht worden aan een vergaderdrempel zodat hij niet voor elke futilliteit bijeengeroepen wordt en hij geen te grote overbelasting van de kringafgevaardigden met zich zal meebrengen. Wat wij vragen verschilt dus niet zoveel van wat we reeds hebben. Alleen de procedure om een OAV de huidige Centrale Raad, samen te roepen, is zo zwaar dat die OAV enkel bij extreem zware problemen kan samenkomen.

Wij stellen een systeem van gewogen of gedifferentieerd stemrecht voor. Een systeem dat ervoor zorgt dat er ook representatieve beslissingen genomen worden. In het huidige systeem is het zo dat de stem van 10.000 studenten slechts zo zwaar weegt als de stem van 300 andere studenten. Gewoon omdat die 10.000 het ongeluk hebben tot een grotere kring te behoren. Het is niet onze bedoeling om de kleine kringen weg te drummen. Wij eisen niet dat het VRG 2.800 stemmen krijgt en Canonica slechts 25. Wij vragen wel dat de scheefgetrokken situatie een beetje rechtgetrokken zou worden. We wensen ook niet dat de grote kringen die een heel jaar niet meer werken plots de Loko-werking zouden kunnen blokkeren. Daarom willen we het aantal stemmen én aan het ledenaantal én aan de inbreng van de kringen in Loko koppelen. Een steeds goed meewerkende kring zal niet blokkeren, een slecht meewerkende kan dan niet meer blokkeren omdat hij een deel van zijn stemmen verliest. Het gewogen/gedifferentieerd stemrecht zal dus een stimulans voor de kringen en Loko zijn, daarbij zal het de representativiteit en studentgerichtheid van Loko verhoogen.

Luc Windmolders
VRG Sora-afgevaardigde

Veto, jaargang 14 nr. 23 dd. 14 maart 1988

Redaktieadres: 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven (016/22.44.38)

Hoofdredaktie: Geert Coene

Redaktiesekretaris: Didier Wijnants

Redaktie: Lode Desmet, Filip Dutoit, Walter Pauli, Johan Reyniers, Carla Rosseels, Jan Van der Linden, Koen Van Myleum, Herwig Willaert

Doka: Hendrik Delagranghe, Filip Dutoit, Jeroen Revalk

Lay-out en vormgeving: Geert Coene, Lode Desmet, Walter Pauli, Johan Reyniers, Carla Rosseels, Jan Van der Linden, Koen Van Myleum, Didier Wijnants

Tekeningen: Urbis

Medewerkers: Lui De Boel, Benoît Lannoo, Trui Moerkerke, Erik Paredis, Christophe Verbiest

Eindredaktie: Koen Van Myleum natuurlijk

Opplage: 8000 exemplaren

Zetwerk: Alfaset Leuven

Drukkerij: Rotatyp Brussel

Abonnementen: Studenten: 250,-; niet-studenten: 300,-; steun vanaf 600,-; over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77

Agenda en Ad Valvas: ten laatste donderdag voor verschijnen om 14.00 uur op het redaktieadres bezorgen

Redaktievergadering: iedere vrijdagmiddag om 15.00 uur

Dit is Bart Turtelboom, voorzitter van CDS-Leuven. CDS staat voor Christen Democratische Studenten. Een klein klubje van gematigde luiden. In hun CDS-kranje plegen ze de vrijgestelden van de Leuvense Studentenkoepel Loko steevast "funktionarissen van de 's Meiersstraat" (in die straat zijn de lokalen van Loko en Veto gevestigd) te noemen, naar analogie met de Oostbloklanden veronderstellen wij? (Foto Hendrik Delagrangé)

Het CDS en de Loko-diskussie

Hervormingen en eigenbelang

De Christen Democratische Studenten van Leuven (het CDS) weten blijkbaar niet dat het misbruiken van de naam en van de "kop" van Veto strafbaar is, want vorige week gaven zij op 8000 exemplaren een pseudo-Veto uit met de originele naam 'Velo'. Hierbij danken wij overigens het CDS voor de gratis publiciteit.

Veto, Sociale Raad en heel Loko zijn volgens de auteurs van dit schrijfsel, ene Bart Turtelboom, compleet ontspoord. Argumenten die die bewering staven, vind je niet in dit pamflet, hoogstens slogans, of erger: loze verdachtmakingen. Volgens Turtelboom staat dit pamflet nochtans op een "heel ander niveau" dan de campagne tegen Veto van de Nationalistische Studentenvereniging (NSV). Over het hoe en waarom van dit alles ging Veto - weliswaar tegen beter weten in - praten met Turtelboom, 'tweede licentie ekonomie', zoals dat zo fraai in de kolofon van de Tribune staat. Een aankomend politikus aan het woord.

In het geheel van de plannen ter hervorming van de koepel kan het CDS zich scharen achter 'Voorstel 4', een combinatie dus van een Centrale Raad en gewogen stemming. De oprichting van Loko destijds was slechts een schminkoperatie, die nu duidelijk mislukt blijkt te zijn. Aan dat Voorstel 4 voegt CDS wel een heel eigen geluid toe, namelijk het voorstel om ook aan de vrije verenigingen inspraak en dus stemrecht te verlenen binnen Loko - tijdens het gesprek had Turtelboom het zelfs over 10 à 20 % van de stemmen... Reden daarvoor: in de huidige situatie komen de gematigde studentenverenigingen nauwelijks aan bod, er is alleen "het modder smijten tussen de Nationalistische Studentenvereniging (NSV) en de Marxistisch-Leninistische Beweging (MLB)".

Turtelboom voegt er aan toe dat de kringen eerder afkerig zijn van zo'n voorstel, maar dat het een enorme "push" zou geven aan de gematigde politieke studentenverenigingen in Leuven. Bovendien zouden de standpunten van de koepel dan gedragen worden

door een ruimere achterban. Het steendaandeel van de vrije verenigingen binnen Loko zou bepaald moeten worden door een vrije verkiezing onder de 24.000 Leuvense studenten.

Aan de hand van die verkiezingsuitslag zou ook de verdeling van de 'FKK-pot' (200.000 fr.) moeten gebeuren. Binnen de Financiële Controlecommissie worden nu ook al de subsidies voor de vrije verenigingen verdeeld, maar dan wel op basis van de effectieve werking. Het gaat niet op, volgens CDS, dat er zo sommen geld worden uitgereikt aan verenigingen die totaal niet representatief zijn (gedoeld wordt op MLB, de Anti-Imperialistische Bond (AIB), de Roze Drempel...): "De extremen moeten gereduceerd worden tot wat ze zijn..." Een subsidieregeling op basis van het ledenaantal verwerpt het CDS, omdat zo iets onmogelijk controlebaar is. Pikant detail: "Wanneer het CDS zou werken met een systeem van postsignaties (de beruchte KVHV-truuk, nvdr) zouden wij de grootste studentenvereniging zijn."

Voor het probleem van de uit de voorgestelde procedure voortvloeiende mogelijke dubbelbellingen (bijvoorbeeld een rechtstudies die ook lid is van het CDS zou twee keer vertegenwoordigd zijn in de koepel) had Turtelboom geen oplossing: "Ja, dat is een probleem."

Een "modaliteit of vraag" voegde Turtelboom later in het gesprek nog toe: "Laat men alle lijsten opkomen, of voert men op voorhand een erkenning door?" Konkreet wil het CDS hiermee bereiken dat alleen de "gematigde politieke studentenverenigingen" (liberale, socialistische,...) stemrecht krijgen binnen Loko en in de eerste plaats aanspraak mogen maken op meer geld. Wat er bij een dergelijk werkwijze democratischer is dan de bestaande, kon Turtelboom niet preciseren. Voor het ogenblik, zoals iedereen wel weet, is er één gematigde studentenvereniging in Leuven met enige achterban, ... het CDS.

Velo

De 'Velo' die vorige week in de Alma's en op enkele andere plaatsen verspreid

van de man), de Redaktionelen, het interview met Paul De Grauwe. Dat laatste kon echt niet "omdat een groot deel van de studenten tegenwoordig toch wel eerder liberaal denken" - al is er volgens CDS tegelijk toch ruimte voor kritiek... Voorbeelden van onze nalatigheid zijn het niet verslaan van enkele grote (VRG- en CDS-)debatten, onvoldoende aandacht voor Student-Aid en het Poëziefestival van Ekonomika.

Gemiddeld

Daarnaast is het vooral de ideologische koers van Veto die Turtelboom dwarszit. "Overal" zijn wij "eerder links" in onze berichtgeving, en aangezien Veto het blad van de koepel is en zo het blad van alle studenten en de gemiddelde student zo niet denkt, kan dat niet. Veto moet zich niet strikt beperken tot het verslaan van wat gebeurd is - op de vraag of Veto ook op zoek mocht gaan naar nieuws kwam geen antwoord - maar als er opinies aan bod komen, moeten het die zijn van de gemiddelde student. Wat er dan precies leeft bij die "gemiddelde student" kon Turtelboom ons niet vertellen - hij wist wel dat wat nu in Veto verschijnt, niet leeft bij die gemiddelde student.

Bijgevolg mag Veto zich niet bezighouden met "puur ideologische kwesties", bijvoorbeeld een evaluatie van het liberale (of socialistische, kristen-democratische,...) denken past niet in Veto, dat is meer iets voor een studententribune. Want, "wanneer er iets in Veto verschijnt, dan lijkt dat naar de buitenwereld de opinie van 'de student'."

Veto kan maar op één manier dat "representatief" blad worden, namelijk wanneer het in permanent nauw contact met die Centrale Raad staat. De beleidslijnen die in die Centrale Raad bepaald worden moeten ook in Veto verdedigd worden. Aangezien die Centrale Raad het resultaat is van een gewogen stemming, zal hij representatief zijn, en dus zal ook Veto representatief zijn. De visie van de Centrale Raad zal ook geen nuance behoeven, die zit er automatisch in op basis van zijn samenstelling van die Raad. "Veto vaart een autonome koers binnen de beleidslijnen die door een Centrale Raad op middellange termijn genomen worden." Achter dat "mini-nuanceplatform" zal iedereen zich kunnen scharen, en de acties die daaruit voortvloeien, zullen wel degelijk iets uithalen. Turtelboom meent dat er op basis van zo'n "vertrouwenrelatie" wel degelijk een goed blad te maken is. Nu is er namelijk geen enkel verweer mogelijk: "De enige mogelijke reactie op wat gebeurde met Leysen was de koepel opblazen."

Hoe Veto nu intern functioneert, interesseert Turtelboom niet, hij wil alleen dat het verandert. Een deel van de redaktie van Veto zou ook gekozen moeten worden door de Centrale Raad - nu worden de redaktiesecretarissen en de hoofdredakteur gekozen door de redaktie en bekrachtigd door de raden. Het precieze verschil tussen beide procedures wist Turtelboom ons niet duidelijk te maken. Alleszins is het nu zo dat er nu geen enkele instantie is waar men terecht kan, en die sanktionerend kan optreden.

Het CDS is vanuit zijn "zwakke" positie nu op de trein gesprongen van de Veto-hervormers, evenwel zonder bewust mee te willen werken aan de polarisatie. Met het KVHV wil men wel samenwerken, het NSV zijn "demagogen" waar men niets mee te maken wil hebben. Op het feit dat NSV en KVHV precies dezelfde kritiek op Veto aanhalen, had de CDS-zegsman geen commentaar. Het feit dat een polarisatie aan het groeien is, mag het CDS niet beletten ook een standpunt in te nemen. Er is volgens Turtelboom wel degelijk een nuanceverschil tussen enerzijds "Rotzooi op rood niveau" (de slogan van het NSV), en anderzijds "Wanneer Glasnost in Veto?" (de vondst van het KVHV) en het CDS-pamflet. Het NSV wil namelijk het "Marxistisch nest" uitroeien, KVHV en CDS willen de koepel en Veto bijsturen.

Geert Coene
Koen Van Myleem
Herwig Wilaert

PRINT-SHOP

26, Naamsestraat
LEUVEN

Copy - Offset - Typo

1 F

Laagste prijzen

0,90 F

0,80 F

kwaliteit

0,70 F

snelle service

afwerking A tot Z

(016) 23 50 77

Kringverkiezingen Politika

Er werd vooral niet gestemd

De kringverkiezingen van Politika waren een maat voor niets. Slechts 215 studenten brachten hun stem uit, 80 te weinig om het kworum te bereiken - wat betekent dat de verkiezingen na de paasvakantie overgedaan moeten worden. De eens zo geëngageerde pol en sokkers vonden het dus niet nodig de kringverkiezing voor volgend jaar te verzekeren. Apatie? Of hadden de ploegen niets te bieden?

Na een bijzonder flauwe kiescampagne, met onder andere een vage folder en een pak onestestische affiches (alleen de olifantjes van ploeg Anti waren nog enigszins leuk), mochten de vier deelnemende ploegen zich woensdagavond voorstellen in een debat onder leiding van Geert Loosveldt. Debat is een groot woord, want drie van de vier ploegen deden het voor de lol.

De enige echte serieuze ploeg, met dito programma, was Perestroika. Onder het motto 'hetzelfde... maar anders', schoten ze met scherp naar al de vroegere medewerkers van Politika. Perestroika zou immers niets fundamenteel veranderen, ze zouden het gewoon allemaal beter doen.

Hun programma bevatte drie punten: meer doorstroming van informatie naar de studenten, duidelijk afgeijnde functies voor de koördinatoren (Politika werkt niet met een presidium maar met een Coördinatiecomité) en een betere opvang van de nieuwelingen. Een zeer traditioneel programma met weinig inhoudelijke diepgang. Over studiedruk

cho's van Italiaanse origine, stelden hun programma aanschouwelijk voor. Een directe lichte de topics uit hun programma toe: het recht van de sterkste, solidariteit met banken en holdings, meer arbeid voor "minder geld", de annexatie van de Economische Wetenschappen bij de Sociale Wetenschappen, om "die jongens en meisjes toch ook een kans te geven..." Te gek!

Anti vond het voldoende haar olifant te sturen en de leden of, beter, de losse individuen van het anarchistische Opzak vonden hun aanwezigheid zeer plezierig. Het publiek iets minder.

De kiezer had dus weinig mogelijkheden. Alleen Perestroika garandeerde een kringverkiezing. Dat het kworum niet gehaald werd, is misschien niet zo'n slechte zaak. De kringverkiezing zal nu in gezamenlijk overleg met alle geïnteresseerden georganiseerd worden. Waarschijnlijk ook met veel mensen en veel inzet van Perestroika. Maar dezen zullen zich nu toch moeten afvragen waarom hun programma niet meer mensen aansprak. Een hoopelijk zullen ze ook beseffen dat een Coördinatiecomité meer is dan een kliek van toffe jongens en hippe meden.

Wordt vervolgd na de 'bezinningspaasvakantie'.

Trui Moerkerke

BUONGIORNO

ROMA!

Vakantie cursussen

Italiaans

en

Kunstgeschiedenis

Twee weken cursus + verblijf

11.950 fr

Informatie:

Hélène Raets

enkel na 17.00 u

☎ 016/60.33.84

Advertentie

k
ring

V
ERKIEZINGEN

bijvoorbeeld - denken we maar aan de tweede kandidatuur die vanaf volgend academiejaar zwaarder wordt - geen woord. Over de samenwerking van Politika met Sociale Raad en Kringraad, geen woord.

Macho

Lolploeg Knoque zorgde die avond voor de nodige animatie. Knoque, vier ma-

Jan Bucquoy op de Jeugdboekenweek

“Kuifje is een marxistische held”

Dinsdag aanstaande vindt in het kader van de Leuvense Jeugdboekenweek een paneelsprek plaats rond het thema “Vriendschap, liefde en erotiek in strips”. Eén van de sprekers is scenarist Jan Bucquoy, zowat het enfant terrible van het Belgische stripwereldje. Van hem is algemeen geweten dat hij geen blad voor de mond neemt: ditmaal kon hij zijn visie op onder andere erotiek kwijt aan Veto.

Veto: *U bent steeds een omstreeden figuur geweest. Zet U dat aan tot zelfcensuur?*

Bucquoy: «Nee, nee, niet echt. Het is wel zo dat de uitgeverijen de laatste jaren meer en meer druk beginnen uit te oefenen. Zeker in kristijaren. Vroeger zat ik bij een aantal kleinere uitgeverijen, waar ik wel alles mocht zeggen. Nu zit ik uiteindelijk bij een Zwitserse uitgeverij, die me op inhoudelijk gebied m'n gang laat gaan.»

Veto: *En Uw samenwerking met uitgeverij Glénat?*

Bucquoy: «Dat ging goed tot voor kort, maar nu zeker niet meer. Men heeft nooit een scenario gecensureerd, maar er zijn andere manieren om druk uit te oefenen natuurlijk. Onlangs publiceerde ik een strip *Lou Strasse: only you*, die handelt over Aids en zo meer, in het striptijdschrift *Circus*: na de eerste 8 bladzijden was zodanig veel reactie losgekomen, dat men het verhaal dan maar gestopt heeft. De druk van onder andere de adverteerders was te groot. Dat zou 10 jaar geleden denklijk niet gebeurd zijn. De stoute jaren zijn werkelijk achter de rug. Maar enfin, ik doe gewoon rustig verder.»

Pantoffel-anarchist

Veto: *Ontstaat zo'n situatie misschien ook omdat U bekend bent?*

Bucquoy: «Tja, ik ben eerder berucht natuurlijk. Maar ja, ik ben gewoon een geboren rebel. Dat zijn psychologische achtergronden waarschijnlijk: ik reageer nogal tegen mijn moeder en tegen de gevestigde waarden. Mijn vader was ook al zo iemand, een soort pantoffel-anarchist. Ik wil bij voorbeeld het koningshuis neerhalen, da's één van mijn woeste fantasmen.»

Veto: *Volgens de wet mag je nachts dan de koning en zijn familie niet beledigen.*

Bucquoy: «Dat weet ik, en daarom doe ik het (in *Le transfert Slave*, nvdv). Ik wou gewoon zeggen wat ik over de koninklijke familie dacht en ik had niet veel zin om dat werkelijk te funderen. In een democratisch land is het blijkbaar mogelijk dat je geen kritiek mag leveren op de koning: daar staat 18 maanden op.»

Politieke censuur in strips is in ons landje een feit. Jan Bucquoy moest zijn tekstballonnen voor de Belgische markt laten bijwerken. "Beledigend voor het Koningshuis", zo luidde het.

«Dat zijn boodschappen die je meescrijft van kleinsaf, en die je ergens verder gaat deklameren. Maar ja, ik ben nu zomaar zo. Met de jaren word ik misschien wel iets...»

Veto: *Braver?*

Bucquoy: «Niet braver, neen, maar slimmer. *Malin* dus hé, niet intelligent. Je gaat dan misschien de inhoud in een zekere vorm wikelen, in plaats van daar zo plotseling... boem. Het op een andere manier beginnen zeggen, maar toch even krachtig, en misschien beter aanvaardbaar voor de buitenwereld. Want als je jong bent, denk je immers: "Ik ga dat hier eens even veranderen!", en natuurlijk verander je niets. Zeker niet met strips.»

Bucquoy: «Zo'n strip heeft anderszids ook wel voordelen, hoor. Dat staat daar zo onschuldig tussen *Bollie & Billie* en *Jommeke*. Ik misleid iedereen daarmee, hé. Allé, ik sta nu bij voorbeeld naast Kuifje: da's al een provokatie op zichzelf.»

Veto: *Omdat Kuifje een gevestigde waarde is?*

Bucquoy: «Precies, omdat die Hergé en Kuifje zo precies zijn en zo aanbeden worden, als iets religieus bijna, door de fanatiek. 'k Vond dat wel grappig, enkele jaren geleden, met die parodieën op Kuifje: het contrast met de echte Kuifje is dus een manier om op de maker te pissen, hé. Zo ook met die *seksparodieën* op klassieke helden. Dat kan volgens mij maar sukses gehad hebben omdat er bij hen een dimensie ontbreekt: het zijn geen mensen. Geen ouders, geen geslacht... *De facteur humain* ontbreekt, zoals bij het economisch model van Marx. In die kontekst kan je Kuifje een

marxistische held noemen (lacht). Da's wel nieuw, hé.

Veto: *Was "Lou Strasse" echt zo shockerend?*

Bucquoy: «Pff, omdat er bloed bijkomt en bloederige tampanx? Het is ook seks, ja, maar geen erotische seks: gewoon de realiteit, seks op zichzelf. Als je dat nuchter bekijkt, die realiteit, dat aanvaardt men niet - op een vaststaand beeld toch niet. In erotiek en pornografie gaat men het altijd verfraaien en verfijnen, een gedeelte wordt weggestopt om de fantasie te doen werken.»

Veto: *U bepaalt zelf toch of een bepaalde scène erotisch is of louter pornografisch?*

Bucquoy: «Ja en nee. Ik beschrijf dat wel in het scenario, maar de tekenaar beslist in feite. Hij is daar meester: hoe gaat hij dat in beeld brengen? Zijn lijn is bepalend - ik kom daar niet in tussen.»

WIL DE ECHE NATA SJALIE NU OPSTAAN?

Walthéry is de geestelijke vader van Natasja, de stewardess. Sinds deze reeks in '71 van stapel liep, is de heldin zich (lees: Walthéry haar) steeds vrouwelijker gaan profileren. Enkele jaren geleden kwam bovendien *Nathalie, stripstewardess* op de markt, een erotische parodie die snel haar weg vond naar onder andere de studentpopulatie. Nog meer seks dus, Veto spist de oren.

verdiend, nemen we aan?
Walthéry: «Ook al niet: het is een echte piraat-uitgave. Ik heb me dan

Veto: *U hebt in illustraties, portfolios en dergelijke duidelijk laten merken dat erotiek U aanspreekt?*

Walthéry: «Inderdaad, ik hou er wel van, dat is geen geheim. Maar niet in Natasja. Je moet tenslotte weten voor wie je werkt, welke doelgroep je viseert. Het is evident dat je je daar in Robbedoes niet aan kunt wagen. Dus geen achtersten, borsten, tepels... Ik vraag me trouwens af of dat wel nodig is. Feitelijk is het een gemakkelijkheidsoplossing: veel moeilijker is iets te suggereren.»

Veto: *In de parodie 'Nathalie, stripstewardess' is Uw stijl zo goed nagebootst, dat al meermalen is gesuggereerd dat U die parodie zelf getekend hebt.*

Walthéry: «Toch niet hoor, maar ik ken wel de echte makers. Mijn stijl is inderdaad goed geïmiteerd, daar niet van, maar er zijn toch kleine verschillen merkbaar. En ondanks alle bloot is het een knappe parodie.»

Veto: *Maar U heeft er toch wel iets aan*

oek afgevraagd wat ik moest doen. Maar omdat men op de redactie deed alsof er niets aan de hand was, heb ik ook geen stappen ondernomen. Kollé's die geparodieerd werden, hebben wel gereageerd, maar met het omgekeerde effect natuurlijk. Want uiteindelijk was dat extra publiciteit voor de makers. En dat waren bovendien echte seksparodieën. Rommel, gewogen vulgair, en dan nog slecht getekend ook.»

Veto: *Maar zelf hebt U Natasja ook geparodieerd!*

Walthéry: «Ja, maar dat was enkel bedoeld als grap, ook wel een beetje omdat dat Nathalie-gedoe me de keel uithing. Van Een afgelegen Eiland heb

ik een 20-tal vakjes hertekend tot erotische tafereeltjes. Twee vrienden hebben dat dan gekopieerd en verspreid. Bedoeling is dus de nieuwe vakjes uit te knippen en over hun oudere versie in het album te kleven. Opmerkelijk detail: kort daarop is de verkoop van dat boek sterk gestegen (lacht).»

Veto: *Overdrijft men tegenwoordig met erotiek in strips?*

Walthéry: «Wel, feitelijk gaat men gemakkelijk over van erotiek naar pornografie. De grens ertussen is echter heel personsgebonden. Ik moet wel zeggen, vanaf het ogenblik dat ik teveel vlees kan zien en als het ware een gynekologisch tijdschrift aan het lezen ben, interesseert het me niet meer. *J'aime mieux la suggestion*.»

«Nochans bestaan er mooie dingen in erotische strips, Manara bij voorbeeld. Vanaf het ogenblik dat een vrouw goed en mooi getekend is, ben ik tevreden: *comme tout le monde, je suis un voyeur*.»

Veto: *Is niet vooral het commerciële aspect van erotiek in strips belangrijk?*

Walthéry: «Vast en zeker, het draait altijd om geld. Neem bij voorbeeld *Bakelandt* of *de Rode Ridder* tegenwoordig... Persoonlijk stoort het me niet, hoor. Misschien speelt hierbij een rol dat het Vlaamse strips zijn, en dat de auteurs willen nilens te sterk gebonden zijn aan het moordende ritme van een krantestrip. Bloot is, zoals gezegd, makkelijk te tekenen en het leidt de aandacht van het publiek af.»

(MK)

magma-shop

Diestsestraat 115 - 3000 Leuven
(naast Christiaansen)

Alles voor je kot en je fuiven.

cards - affiches - posters - inlijstingen -
gadgets - schoolgerief - feestartikelen -
dekoratie - kerst- en karnavalgerief
en
joggings - t-shirts - pulls
(snoopy - garfield - tom & jerry)

DE GROOTSTE CARD SHOP en CADEAU SHOP TE LEUVEN

10% korting op vertoon van studentenkaart
(behalve promotie-artikelen)

GILLES!
VAN
HUGO CLAUS
DOOR
JAN DECLEIR

STADSSCHOUWBURG

28 - 31 maart   1 - 21 april
20.30 u - ☎ 016/22.21.13

De stoute jaren '58-'68

Schoon boek, vooral de bladen

De jaren zestig. Blijkbaar hebben we ze herontdekt. Zowat elk persorgaan doet een krampachtige poging om een "story" te brengen rond de jaren zestig of rond het jaar 1968. Dikbuikige veertigers kijken terug op hun "wilde jaren". Pakweg Pol Van Mosselvelde lult wat gemeenplaatsen bij elkaar over de "idealistische jaren '60" en de "materialistische jaren '80". Dát is het niveau van de huidige herdenkingsrage. Hopelijk wordt het debat dat de werkgroep Post Factum dinsdag organiseert beter.

Intussen is ook het Kritak-boek over de jaren '60 verschenen. Onder de titel *De stoute jaren '58-'68* groepeerde de "kritische" uitgeverij een tiental artikels en vooral veel foto's, veel mooie foto's.

Het boek poogt in een panoramisch overzicht verschillende domeinen van het openbare leven uit de jaren '60 te belichten. Het openbare leven, dat is: politiek, muziek, mode, design, architectuur, fotografie, media, film, theater, kunst en literatuur. Een nogal schoolse indeling dus, met blijkbaar veel aandacht voor cultuur. De auteurs zijn (of zouden moeten zijn) bevoorrechte getuigen, bijna allemaal 'specialisten' in het vakgebied dat ze hier behandelen. Staat dat borg voor kwaliteit? Dat hangt ervan af wat je uiteindelijk van dit boek verwacht...

Klooiën

Wat mag je verwachten van dit boek? Joost mag het weten. Geen inleiding, geen verantwoording, geen flaptekst die het je kan meedelen. Zelf je normen stellen dus. Zo zou je kunnen hopen dat de auteurs tenminste een duidelijk omschreven opdracht meegekregen hebben: geef een schets én een interpretatie van wat er in de jaren '60 is gebeurd op uw terrein. Helaas blijken lang niet alle teksten aan die verwachting te voldoen. Een opsomming van feiten, dat kan nog wel, maar een heldere visie is hier eerder uitzondering dan regel. Blaaskaak Rudy Vandendaële (van Humo) is hierin de uitblinker. Op 9 bladzijden tekst weet die man niks zinniger mee te delen dan een opsomming van hitjes, pop-trendjes en flauwekul in de trant van "Humo's jaaroverzicht". Je kent dat: op slap weekbladpapier is dat best te verteren, zolang het maar niet teveel pretentie krijgt. Vandendaële zou zijn produkt dus beter niet omschrijven als "de historische reconstructie van de epoëe waarin ik bewust en geslachtsrijp had willen rondklooiën" (p. 55).

Vandendaële is niet de enige die ondermaats blijft. Over mode in de jaren '60 worden we nauwelijks wijzer uit het verhaaltje dat Agnes Goyvaerts bij elkaar gebreid heeft: "De mode ging snel, het leven was één grote verkleedpartij, en duurzaamheid was een woord van het verfoeide establishment" (p. 80), dat soort gemakkelijke gemeenplaatsen.

Geplukt

Maar laten we niet te negatief worden. *De stoute jaren* bevat zeker één schitterend essay-tje: "Den drang naar het

hogers is eenieder aangeboren" van fotografie-kenner Johan De Vos. De fotografie ontdekt in de '60 - onder meer door technologische ontwikkelingen - de vrijheid: alles mocht, en meer en meer bleek ook alles te kunnen. "De fotografen in die tijd hadden (...) nog niet de tijd om veel te piekeren. Natuurlijk hebben ze veel foto's gemaakt waar we nu verrukt tegenaan kijken, en natuurlijk is al het nieuwe dat we nu maken eigenlijk afgekeken van wat er toen gemaakt werd, maar we troosten ons met de gedachte dat we 'bewuster' fotograferen, en dat de fotografen van toen werkten in een geest van brute onwetendheid" (p. 127). Een perspectiefschets van de jaren '60 vanuit de jaren '80; zo hoort het.

De overige bijdragen variëren van erg verdienstelijk (Els Spitaels over de architectuur) tot saai opommingen (Marie-Pascale Gildemyn over de beeldende kunst). Het boek lijkt snel bijeengeschreven, er is nauwelijks sprake van eindre-

dactie en op tal van plaatsen wordt geplukt uit andermans werk zonder bronvermelding (Jan Ceuleers' omarming van de boeken van Luc Huyse).

De bladen

Daarom is *De stoute jaren* vooral een fotoboek. Zowat de helft van de ruim tweehonderd pagina's wordt gevuld met prachtige afdrucken van foto's van Herman Selleslagers, Frank Philipp, Walter de Mulder en tal van perstografen uit die tijd: een vaak nostalgisch, maar niettemin knap sfeerbeeld van de jaren '60. Iets voor pa of ma.

Inhoudelijk is het boek echter te mager. Het is bijvoorbeeld opvallend dat geen enkele auteur (misschien op Ceuleers na) een poging onderneemt om buiten zijn specialiteit te treden en de gebeurtenissen van de jaren '60 in een ruimer cultureel én historisch kader te schetsen. Daardoor blijven de jaren '60 hier met een mystiek aureool omgeven. Een gebrek aan historisch onderzoek om op terug te vallen?

Hoedanook is *De stoute jaren* een produkt van de jaren '80: mooie kaft en zo, maar de inhoud is van ondergeschikt belang.

Didier Wijnants

Jan Ceuleers en Frank Vanhaecke (samenstellers), '58-'68. *De stoute jaren*, Kritak, 795 fr.

Vorige week ging *Leuven vreemd*. Licht bevredemd ging het er in het project van de psychologen aan toe: 7 kisten op een rij. Allerlei beroemdheden waren daar heel braaf, en voor een mild bedrag kon ook jij je kot met een zerk verfraaien: zie onze *Zoekertjes*. Akke akke tutuu, weg zijn wij. (Foto Filip Dutoit)

VREEMD GAAN IN LEUVEN

Kultuurraad ging dit jaar voor het eerst met de kringen in zee voor haar AV-project. Men hoopte hierdoor meer mensen aan te sporen om te helpen. Met velen actief meewerken aan zo'n grote culturele happening, het verdient alleen waardering, zo vindt Isabelle Roschaert van Kultuurraad. "Trouwens", zegt Isabelle: "we hebben door het inschakelen van de kringen ook veel nieuwe mensen kunnen aanspreken, mensen die anders waarschijnlijk nooit de weg naar *Leuven gaat vreemd* zouden gevonden hebben." Werken met de fakulteitskringen dus om de drempel te verlagen, eigenlijk iets wat ook het Stuc zou kunnen gebruiken.

Maar Kultuurraad zag nog andere voordelen: kleine kringen krijgen nu ook de kans om iets te doen. Ze kunnen vrij beschikken over een zaal. Er wordt reclame gemaakt. Enzovoort. Het was dan de bedoeling dat de grote kringen de kleine onder de arm zouden nemen. Rechten heeft dat heel goed gedaan met Kriminologie.

Waar men ook veel van verwachtte was de specifieke invulling van het thema door de verschillende kringen. Het ideaal was dat elke kring de confrontatie tussen verschillende culturen een eigen kleur zou geven.

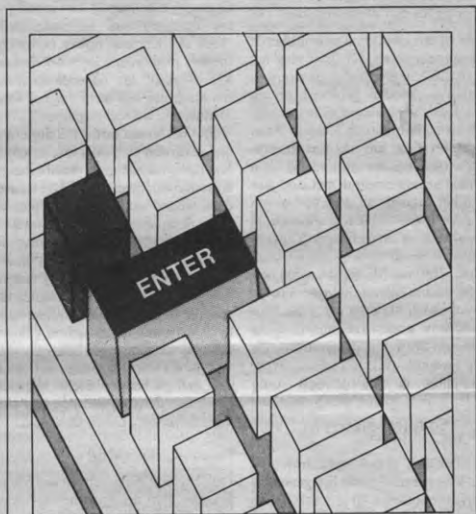
Daar liep het echter een beetje fout. Het thema 'werken rond het vreemde' - tussen haakjes ontstaan vanuit Sociale Raad met zijn werkgroep anti-racisme -, concreet genomen in de titel 'Leuven gaat vreemd', werd zo naar de kringen toegestuurd. Dat leverde soms rare kwakwals op zoals het doolhof in Heverlee, een wel erg letterlijke interpretatie van *Leuven gaat vreemd*. De minaret daarentegen, de toren van Babel of ook wel Parcours Parcourir Parcourer van Germania, waren veel betere verwerkingen van het oorspronkelijk concept.

Binnen het Stuc is men trouwens in het algemeen niet overdeeld gelukkig met het project van haar Kultuurraad. Dit in tegenstelling tot de vorige jaren waarin het project toch als artistiek interessant beschouwd werd.

Over de niet zo ruime opkomst maakt de Kultuurraad zich niet direct zorgen. Vorig jaar zouden er ook niet bijster veel mensen op de tentoonstellingen geweest zijn. En het Arenberginstituut ligt ook een beetje afgelegen, zegt Isabelle. Men heeft echter bewust voor Arenberg gekozen. Men zou dat veel mensen zouden kennismaken met dit gebouw. *Mooi* gewoon zegt de architect in onze redactie dan altijd, maar wij vonden er niet veel aan. (JVL)

Het eerste televisietoestel in de straat. Komt dat zien. *De stoute jaren* kunnen beginnen.

BEREKEND !!!

tiensstraat, 129

acco

Avertonie

Vreemt ontgoocheld

Vervolg van p. 1

vertaling voorgelezen. Tussen de liedjes kregen we dan nog een stortvloed van Chinese, vaak geografische namen, te verwerken. Verhelderend was dat niet bepaald. Als we er al iets van leerden, dan was het wel dat we niets over China weten en er ook nooit iets deftigs over zullen weten, als het ons op deze wijze wordt bijgebracht. Op geen enkel moment leek een poging te worden ondernomen om het complexe gegeven, dat China toch wel is, op een aдекват manier enigszins uit te doeken te doen.

De Tai Chi-demonstratie leed aan hetzelfde euvel: exotische taferele, mensen die zeer trage bewegingen uitvoeren om zich te concentreren, om geen levenskracht te verspillen. Vast leuk voor in de badkamer 's ochtends, als je nog niet goed wakker bent, maar om naar te kijken? Neen. Natuurlijk is zo iets een mooie weerspiegeling van een mentaliteit, een heel andere manier van leven, en daar merken wij pas hoe groot de afstand tussen ons en het oosten wel is, hoe fundamenteel verschillend onze culturen zijn. Men kan zich daarbij de vraag stellen, of het beoefenen van zulke oosterse vormen ooit wel door een westerling kan worden gewat. Het is niet zoals onze dichters, die nu allemaal ijverig haikoes schrijven: zij doen het wel, maar weten zij wat zij doen?

De Slavische dans en muziek waren ook al geen hoogvlieger. Het publiek, dat ook

hier nagenoeg uitsluitend *incrowd* (namelijk Eoos-studenten) betrof, reageerde evenwel bijzonder entoesiast. Mooi was een Slavisch liedje en de uitvoerder, maar dat eerste bleek dan weer *playback* te zijn. Kortom, deze greep uit het oosten was *fake*, een oppervlakkige show die zo van bij Rudi Karell kwam overgewaaid en tot een cultureel spektakel werd gepromoveerd.

Ons resiten toen alleen nog maar de hoeren. De evokatie van het oudste beroep ter wereld bleek echter niet veel meer dan een statische tentoonstelling te zijn. Eén kamer was als hedendaags bordel ingericht en had veel weg van een modaal kot. De vroegere tijden werden kleurloos opgeroepen door middel van wierookgeuren, gordijnen en plaatjes aan de muren: reminiscenties aan *Caligula*, werk van Jeroen Bosch. Er waren ook dia's, maar de projektor moest af en toe worden stilgelegd omdat hij *oververhit* raakte. Aan de wand hing het tarief: 2000 in bed, 1500 op de sofa en 500 staande. Voor studenten was het gelukkig allemaal gratis.

Dacht u dat de avond toen al om zeep was? Dan had u ongelijk. Wie voor half elf het Instituut had verlaten kon nog altijd naar de Vlaamse Leergang voor een Fassbinder-film. Wij kennen er die dat deden. Pas daar ging *Leuven vreemd*, in het Duits nog wel.

Johan Reyniers
Claudia Van de Velde

Abortus aan de KUL

Vervolg van p. 1

zover: in Gent stonden 50 personen, die betrokken (gewest) waren bij het Kollektief Antikonceptie Gent, voor de rechtbank. De drie rechters van de Gentse korrektionele rechtbank spraken nagenoeg iedereen vrij. De dokters en de vrouwen werden vrijgesproken op basis van de noodsituatie. Zo pleegde er een vrouw abortus omdat haar man haar omwille van haar zwangerschap met de dood bedreigde. Een jong studentenkoppel kon een kind op financieel en sociaal vlak nog niet aan. Een zenuwzieke vrouw die 65 % invalide was, oordeelde dat zij nooit in staat zou zijn een kind op te voeden. Mevr. Herman-Michiëls vindt dat deze uitspraak van de rechtbank nauw aansluit bij wat zij in haar wetsvoorstel onder de term "noodsituatie" verstaat: "Ik heb de dossiers van het proces doorgenomen. Daaruit blijkt dat die vrouwen geen abortus vroegen omwille van pietluttigheden. In dat centrum werd er zeker geen *abortus à la carte* uitgevoerd. Het waren telkens reële noodsituaties die een negatieve weerslag hadden op het ego van de vrouw."

Enkele weken later vond er een tweede abortusproces plaats. Dit keer ging het om een klacht tegen medici en vrouwen die abortus hadden gepleegd op de gynecologische afdeling van het akademisch ziekenhuis van de VUB in Jette. Een vrouwelijke arts en een geboorteterde vrouw werden veroordeeld tot 6 maanden gevangenisstraf met drie jaar uitsluiting, het betalen van de proceskosten en een boete van 300 fr. Konsekwentie is dus ver zoek in de rechtsspraak inzake abortus.

Mevr. Herman-Michiëls wijst ook nog op andere tekortkomingen van de strafwetgeving: "Die vrouwen die voor de rechtbank moesten verschijnen, zijn er enkele uit de vele tienduizenden die jaarlijks abortus plegen. Het zou hypokriet zijn om de illusie te wekken dat men door zo'n kleine groep voor het gerecht te dagen het probleem strafrechtelijk kan aanpakken."

Daarnaast hoor je ook wel eens praten over "klassejustitie": wie rijk genoeg is om naar het buitenland te trekken, kan de dans ontspringen. Bovendien kan je zelfs van "klassejustitie" spreken in verband met de groep vrouwen die abortus laten uitvoeren in België. In Gent was dat onlangs nog duidelijk te zien: de vrouwen die voor de rechtbank moesten verschijnen, waren vrouwen die de kosten van de ingreep niet in één keer konden betalen. Daarom lieten zij een schuldbewijs achter in het centrum. Via dit schuldbewijs is het parket hen op

het spoor kunnen komen.

Neen

Myriam Terlinden, lid van de vereniging "Jongeren voor het leven", schreef het boek: "Abortus? Ja? Neen? Misschien...". Dit boek zegt duidelijk en onvoorwaardelijk neen tegen abortus. Het gaat uit van de fundamentalistische visie dat één principe - het recht op leven - in alle omstandigheden domineert. Daarom is de "klassejustitie" voor haar geen reden om abortus te liberaliseren: "Mag sociale gelijkheid tot stand komen op grond van het ongeoorloofd toelaten van een schadelijke maatregel? Mag een sociale discriminatie worden uitgeschakeld door middel van een nog grotere discriminatie: geen eerbied opbrengen voor het leven van een menselijk wezen van 15 weken, maar dit recht op eerbied wetig verklaren vanaf 15 weken en één dag?"

Daarom gaat, nog altijd volgens Myriam Terlinden, het verwijt ook niet op dat tegenstanders van abortus op een ongeoorloofde manier hun mening willen opleggen aan andersdenkenden: "Ook al is het recht op een persoonlijke mening primordiaal in een democratie, kan dit recht dan uitgeoefend worden ten koste van een recht dat nog fundamenteel is: het recht op leven?"

Dat het bij een foetus wel degelijk om een vorm van menselijk leven gaat, lijkt ook bij de voorstanders van abortus geen discussiepunt meer te zijn. Die voorstanders vinden echter dat dit menselijk leven in wording niet in alle omstandigheden moet primeren. De sociologe Rita Jolie-Mulier formuleerde het ooit als volgt: "Wanneer er botsing is tussen de diepgaande belangen van levende mensen, die denken, voelen, weten, willen, die leven in een sociaal geheel, een gezin, een maatschappij en de belangen van de vrucht die dit alles nog niet in zich realiseert en het nog slechts in potentie heeft, dan denk ik dat men kan kiezen voor de moeder boven de vrucht."

Mild

Ook Myriam Terlinden wil wel rekening houden met de noodsituaties waarin vrouwen soms kunnen verkeren, maar dan op een manier die de kern van de zaak eigenlijk niet raakt. Abortus moet strafbaar blijven, maar rechters kunnen rekening houden met noodsituaties door vrijspraak te verlenen of milde straffen uit te spreken. Dit lost voor de vrouwen in kwestie echter niet zo veel op. Ondanks het feit dat zij vrijgesproken zullen worden of in ieder geval licht gestraft, moeten zij toch de lijdensweg

ondergaan van een jarenlang aanslepend proces waarvan zij de uitspraak niet kennen. Het feit dat hun private leven nog eens voor de hele nabije omgeving blootgelegd wordt, zal een extra belasting betekenen voor vrouwen die het hoogstwaarschijnlijk al moeilijk genoeg hebben. Indien men dan toch erkent dat er situaties zijn waarin een vrouw onmogelijk een kind kan opvoeden, waarom kan men dan geen wet uitvaardigen die abortus in geval van dergelijke noodsituaties toelaatbaar maakt?

Of zijn er alternatieve oplossingen voor abortus? Myriam Terlinden stelt er een aantal voor: adoptie, psychologische hulpverlening door opvangthuizen, financiële hulpverlening, flexibele werktijden voor buitenhuiswerkende vrouwen, een loon voor thuiswerkende vrouwen, ... In sommige gevallen maken deze alternatieve oplossingen abortus inderdaad overbodig. Mevr. Herman-Michiëls beaamt dat: "In mijn wetsvoorstel moet de vrouw eerst een multidisciplinaire commissie raadplegen. Die commissie moet de vrouw helpen klaar te zien in zichzelf en haar situatie. Sommige vrouwen zijn op dat moment uitermate gestressed. Soms zijn er dan ook goede alternatieve oplossingen mogelijk." Anderzijds wijst ze er ook op dat voorstellen die de sociale positie van de vrouw in het algemeen willen verbeteren, de vrouw niet onmiddellijk kunnen helpen. Het gaat dan om voorstellen die op lange termijn door de staat uitgevoerd zouden moeten worden. Hier en nu hebben zij de vrouw echter niets te bieden.

Dekadent

Dat Myriam Terlinden ervoor ijvert het recht op leven voorrang te verlenen boven alle andere omstandigheden, dat zij dit recht op leven ook aan anderen wil opleggen omdat zij vindt dat het primair op het recht op een persoonlijke mening, kan je begrijpen en respecteren. Ook al hou je er zelf een andere mening op na. Wanneer ze echter gaat moralise-

Mevrouw Herman-Michiëls van het bijna gelijknamige wetsvoorstel: "Misschien gaat de CVP nu anderen afdreigen." Ons bijvoorbeeld, als we geen katholiek werk leveren.

(Foto Carla Rosseels)

ren over de verloedering van onze maatschappij en daar op z'n minst gezegd rare konsekwenties aan verbindt, wordt het toch wat moeilijker.

Antikonceptie bijvoorbeeld zou, volgens haar, in geen geval aangewend mogen worden door toevallige partners, voor wie de komst van een kind op dat moment onvoorstelbaar is. "In dergelijke omstandigheden geven ze al te dikwijls aanleiding tot abortus". We dachten dat antikonceptie abortus juist overbodig maakte. Myriam Terlinden blijkt dus veel ruimere bekommernissen te hebben dan abortus alleen. Ze wil de "totale seksuele vrijheid die op dit ogenblik in alle lagen van de bevolking

heerst" (sic) tegengaan. Partij die nog niet voor de eeuwigheid voor elkaar gekozen hebben, mogen dan ook niet met elkaar vrijen. Deze visie heeft geen enkele relevantie voor de maatschappelijke situatie in 1988 en ze heeft die eigenlijk ook in het verleden nooit gehad. Laten we hopen dat de discussie woensdagavond minder donderprekerig zal verlopen.

Carla Rosseels
Claudia Van de Velde

Myriam Terlinden, *Abortus - Ja? Neen? Misschien...*, Madison 46, 1987

Veertien dagen seksualiteit en incest

In de naam van de Vader, de Zoon,...

Sommige dingen lijken in deze maatschappij-onbespreekbaar te blijven, hoe losjes we op het eerste gezicht ook met oude taboe's omspringen. Aan deze universiteit, die af en toe pleegt te beweren een open, vrij ademend gespreksforum te willen zijn, ziet het er al niet veel beter uit. Vorige week kon je bijvoorbeeld lezen dat het Leuvense homo- en lesbiennecentrum De Roze Drempel deze week haar noodgedwongen eigen, *alternatieve* Veertiendaagse van de seksualiteit organiseert. Juist om bepaalde problematieken, waarbij de unief zich niet echt lekker schijnt te voelen, bespreekbaar te kunnen stellen. Onder andere incest, seksueel misbruik van een kind of een adolescent door een volwassen, familielid of in de rol van opvoeder.

Het probleem is ouder dan de straat. Sofokles, treuspeldichter van ongeveer 2500 jaar geleden, had het al over anormale seksuele relaties binnen het gezin in "Oidipoes Koning", "Elektra" en "Oidipoes in Kolonos". Sindsdien kon er ook een naam aan het ziektebeeld gegeven worden. Maar de hele problematiek blijft in een taboesfeer hangen, en nog steeds wordt incest beschouwd als een marginaal verschijnsel, in achtergebleven plattelandstreken.

Twaalf

Niets is echter minder waar. Incest, en het verbod erop, is een universeel verschijnsel, hoewel de interpretatie van het begrip vaak verschilt. Zo werden tot in de 14de eeuw seksuele relaties met verwanten van de *twaalfde* graad nog als incest beschouwd. In het Belgisch recht liggen de zaken onderhand anders; anderszied dient gemaakt te worden tussen grofweg een 'huwelijk binnen een familie' en 'seksueel misbruik van kinderen'. Het eerste feit is strafbaar als het om dichte verwantschap gaat, tenzij de Koning dispensatie verleent. Alleen ouders met hun kinderen, en broers met hun zussen kunnen nooit trouwen. Het tweede feit blijkt slechts strafbaar, of geldig als verzwarende omstandigheid, als het gaat om *verkrachting* of een inbreuk op het *eerbaarheid* van de betrokkene. Incest op zich behoort daar dus niet toe, wordt trouwens in het Belgisch recht niet eens bij naam genoemd.

Nochtans worden er meer en meer gevallen ontdekt, vooral omdat sociaal assistenten, welzijnswerkers, psychologen en dergelijke zich hoe langer hoe meer bewust worden van de situatie. Niet alle vormen zijn even frekwent, of even goed bekend; seksuele relaties tussen moeder en dochter bijvoorbeeld staan nog nauwelijks beschreven in de vakliteratuur. Seksueel misbruik van meisjes door hun vader lijkt het meest voor te komen, te wijten aan het nog steeds patriarchale systeem van onze samenleving. Het gaat dan ook verder dan louter het seksuele niveau; zowel vader als kind zijn slachtoffer van een algehele anorgaan en familiale desorganisatie. Het gesloten systeem, dat door alle betrokkenen zoveel mogelijk in stand wordt gehouden om sociale uitstoting te vermijden, brengt automatisch verwarde relaties met zich mee.

Kindvrouw

Kinderen noch ouders hebben een exact beeld wie nu welke rol vervult, dochters worden op seksueel gebied de partner van hun vader, en hun moeder vervalt in de rol van een kindvrouwje. De incestueuze akt op zich heeft echter niet primair te maken met het seksuele verlangen in haar concrete uitdrukking. Gewoonlijk draagt de vader een zware psychologische druk van zijn eigen kindertijd met zich mee, is hij toetendertijd zelf op een of andere manier seksueel misbruikt en reageert hij zijn frustraties onbewust op zijn kinderen af. Een

zwakke persoonlijkheid en geïncorporeerde, naar de buitenwereld toe traditionele en strikte waarden maken dat hij de drang tot ontsnappen aan het keurslijf alleen *binnen* het gezin kan uitwerken.

Vaak gaat het hele gebeuren dan ook met vooral psychologisch 'geweld' gepaard; de kinderen leven in angst, isolement en met de permanente druk van verleiding en chantage. En het grootste probleem blijft dat er op het gebied van hulpverlening nog nauwelijks iets bereikt is. In België bestaat er ten eerste helemaal geen politiek waardoor tussenkomst mogelijk is. Het slachtoffer wordt verondersteld het probleem zelf naar buiten te brengen, wat soms wel gebeurt, maar tientallen jaren na de feiten. Ofwel worden de psychosomatische symptomen, vastgesteld bij het kind, niet geïnterpreteerd als veroorzakend door een incestueuze relatie. Geen enkel element in de opleiding van al diegenen die met dergelijke medico-sociale problemen te maken krijgen (geneesheren, sociaal werkers, ...) bereidt hen voor op de zwaarte van de opdracht. Hoe kunnen we dan in 's hemselsnaam verwachten dat zij beslissen of het al dan niet een inbreuk is op de persoonlijke vrijheid per se te willen ingrijpen in een familiale situatie? En hoe kunnen zij een alternatief vinden voor opname van het kind in een instelling als er helemaal geen alternatieven bestaan? Misschien krijg je een antwoord op het panelgesprek dinsdag 15 maart.

Lut De Boel

Etude de l'aide aux personnes et aux familles confrontées à un problème d'inceste, Université de Liège, Août 1987

Op het panelgesprek dinsdag 15 maart debateren R. van der Wegen (LUC), iemand van het ISG en een incest-slachtoffer over de problematiek. Moderator is Anнемie Van Winckel van "Het Kraaiennest". In het Achturenhuis, om 20.00 u.

RINUS - Dinsdagavond kan je in 't Stuc terecht voor "Rinus", gespeeld door Nieuw West Akteur Marien Jongewaard. Gebaseerd op de historische figuur van Marinus van der Lubbe is de voorstelling vooral de treffende schets van een naïeve wereldverbeteraar. Hedendaags en menselijk, bijna een zeldzaamheid.

IS DIT het artistiek bordeel van een doorsnee architect? Welnee, Leuven ging gewoon even vreemd vorige week. Wild, lijkt het. Saai was het.

(Foto Filip Dutoit)

Kommissie Ruimtelijke Planning KU Leuven

De "onpartijdige" adviezen van professor Delrue

De verdraging bij de afhandeling van het dossier van de Centrale Keuken van Alma (zie Veto vorige week) had verschillende oorzaken. Minstens drie verschillende vestigingsplaatsen bleven lange tijd "in de running": de kampus Gasthuisberg, het industrieterrein in Haasrode en het terrein aan de Celestijnenlaan in Heverlee. Bij de bespreking van deze kwestie werd op de raad van bestuur van Alma voortdurend gezwaaaid met een zogenaamd "rapport van de commissie Delrue" dat adviseerde ten gunste van Gasthuisberg. Toch wist niemand precies wat dat rapport inhield, welke argumenten er aangevoerd werden en wat juist de functie is van die beruchte commissie die niemand kent.

Terug naar 1986. Rektor Dillemaans stond toen één jaar aan het hoofd van deze universiteit. Een "verkenningssjaar": de rektor installeerde een aantal *Denkgroepen* die elk een bepaald aspect van de universiteit zouden onderzoeken met het oog op een coherent beleid. Zo was er ook de *Denkgroep KU Leuven en haar omgeving*. Haar taak: een coherente visie geven op de ruimtelijke ontwikkeling van de KU Leuven met de bedoeling te komen tot een stedenbouwkundig structuurplan voor de universiteit. De denkgroep bestond uit Ingenieur Piet Philips, de professoren Marcel Smets en Herman Van der Haegen en ze stond onder leiding van ingenieur-architect Jan Delrue, professor aan de afdeling Architectuur en vice-dekaan van de faculteit Toegepaste Wetenschappen.

In haar eindrapport (mei 1986) stelt deze Denkgroep de "invoering van nieuwe geplogenheden" voor: er moet een permanent adviesorgaan komen dat het stedenbouwkundig beleid van de KU Leuven voorbereidt. De commissie moet samengesteld worden uit "eigen academici die de stedenbouwkundige en ruimtelijke problematiek als onderwijs- en onderzoeksdomein verzorgen."

Belangrijk is de volgende eis die aan de nieuwe adviescommissie gesteld wordt: "Om belangengestellingen te vermijden zouden academici die als persoon of met hun studiebureau voor afzonderlijke opdrachten in aanmerking komen, niet in het nieuwe adviesorgaan mogen zetelen." Zuiver op de graat dus.

Advies? Welk advies?

Tech rijzen er vragen. De commissie wordt officieel geïnstalleerd op 11 mei 1987 na een uitzetting van Delrue op de Akademische Raad. Ze bestaat uit deskundigen inzake ruimtelijke ordening (Delrue, Smets en Van der Haegen), verantwoordelijken uit de centrale diensten (Jan Bauwens, Piet Philips en N. Herbeke) en een vertegenwoordiger uit elke groep van de universiteit (Sabbe Boeckx, Gulincx). Op 7 juli laat ze voor het eerst van zich horen in verband met het project voor een Centrale Keuken voor Alma. "De commissie Delrue heeft een negatief advies gegeven met betrek-

king tot een inplanting nabij Alma 3. Zij stelt een inplanting voor op Gasthuisberg."

Dit advies blijkt echter niet op papier beschikbaar. De Raad van Bestuur van Alma dringt meermaals aan maar vangt telkens bot. De commissie Delrue maakt Alma geen cent wijzer, noch over de reden van het negatief advies voor het project op de Celestijnenlaan, noch over de verantwoording voor het voorstel om naar Gasthuisberg te gaan. Nog op 17 februari 1988 schrijft de Raad voor Studentenvoorzieningen een brief naar Algemeen Beheerder Tavernier: "Graag kregen wij inzage in de argumentering van de commissie-geradering betreffende dit voor ons uiterst belangrijke dossier. Is het mogelijk een overleggesprek te hebben met de leden van de Commissie betreffende deze argumentering?" Bij Alma ontstaat de indruk dat er niet eens een rapport bestaat. Iedereen spreekt er over de "adviezen van de commissie Delrue", maar niemand weet wat die commissie juist uitvoert.

Guest

De onduidelijkheid omtrent de activiteiten van deze commissie voedt vermoedens over minder fraaie praktijken.

Het complex Gasthuisberg is gebouwd tussen 1977 en 1985. Het ontwerp werd gemaakt door de "Tijdelijke Vereniging Felix-Delrue" die deze opdracht rechtstreeks van de universiteit kreeg. Professor Delrue is trouwens specialist in ziekenhuisbouw. Omdat er vanuit Gasthuisberg herhaaldelijk gewezen is op het belang van de architecturale eenheid van het complex ligt het voor de hand dat er voor een mogelijke inplanting van de Centrale Keuken een ontwerp van Delrue nodig is. Kan het

dat een "onpartijdig" adviseur - laat het dan nog zijn in het belang van "het woon- en leefklimaat" - de facto adviseert ten gunste van zijn eigen praktijk?

Dat de raakvlakken tussen Delrue als onafhankelijk adviseur van de KU Leuven en Delrue als praktizerend architect niet altijd even onverdacht zijn, illustreert ook dit voorbeeld. Momenteel werkt de KU Leuven aan de bouw van een hotel dat ingepland zou worden op de huidige parking van de Thierbräu vlakbij het Groot Begijnhof. De Rijksdienst voor Monumenten en Landschapen evalueerde de voorontwerpplannen negatief omdat het nieuwe hotel te veel de bouwstijl van het Groot Begijnhof zou imiteren (zodat de foutieve indruk zou ontstaan dat het hotel historisch deel uitmaakt van het begijnhof). De plannen voor dit "KU Leuven guest house" werden getekend door het architectenbureau *Archiduk*. Archiduk is het architectenbureau van professor Delrue. We herhalen: "Academici die als persoon of met hun studiebureau voor afzonderlijke opdrachten in aanmerking komen, (zouden) niet in het nieuwe adviesorgaan mogen zetelen" (verslag van de Denkgroep, 1986). Wat verstaat men hier onder "afzonderlijke opdracht"? Waar trekt men de grens?

Overstijgen

De commissie Delrue is in eerste instantie bevestigd om de universiteit adviezen te verstrekken voor een gezonde politiek van ruimtegebruik en -planning. Het siert de KU Leuven dat ze ook heeft voor deze problematiek. In dit land ziet men Ruimtelijke Ordening immers al te vaak als het netjes naast mekaar plaatsen van losstaande bouwprojecten, als "stedenbouwkundig kruimelwerk" (Jan Delrue in *De Standaard*, 15 juni 1984).

Minder fraai is het feit dat de betrokkenen blijkbaar geen inzage krijgen in die adviezen en dat de commissie dus "achter gesloten deuren" werkt. Bovendien is een absolute garantie van onpartijdigheid hier vereist. Alleen dan vervult het orgaan "een rol van deskundigheid, die zou moeten trachten de particuliere belangenbehartiging te overstijgen".

Didier Wijnants

TENTOONSTELLINGEN

Marc Raes: Tekeningen schiedrijen in Kalee Metropole, (derde verdieping), Kol. Gegaultaan 15, Wissele, tot 20 3.

Rogier Van Der Weijden: imaginair museum, tot 27 maart, van 10.00 tot 17.00 uur, in Universiteitshal, Naamsestr. 22.

Armand van Dornael: bronzen en porcelainen beelden, tot 25 april, van 10.00 tot 12.00 en van 14.30 tot 19.00 u, in Faculty Club, Groot Begijnhof.

Vlaamse Jeugdboekenillustraties sinds 1980: tot 18 maart, van 11.00 tot 18.00 u, in Expozaal L & W, ink. gratis.

Leo Reynders: alledaagse tafereelten met akryl en krijt, tot 25 april, in UZ Gasthuisberg, ink. gratis.

23 AGENDA

Samenstelling: Walter Pauli

Maandag 14 maart

20.00 u **FASSBINDER** Wildwechsel, in Vlaamse Leergangen, Boekhandelstr. 9, ink. 80/100, org. Stuc/CC/DAF.

21.00 u **VEERTIENDAAGSE SEKSUALITEIT** Film: Mädchen in Uniform, rond lesbianisme, in 1 Stuc, ink. 80, org. de Roze Drempele.

22.30 u **FASSBINDER** Angsten der Seele af, in Vlaamse Leergangen, Boekhandelstr. 9, ink. 80/100, org. Stuc/CC/DAF.

Dinsdag 15 maart

20.00 u **FASSBINDER** Chinesisches Roulette, in Vlaamse Leergangen, Boekhandelstr. 9, ink. 80/100, org. Stuc/CC/DAF.

20.00 u **PANELGESPREK** Vriendschap, Liefde en Erotiek in Strips, met J. Bucquoy, Erica Raven (stripdijsprijs '87)en Arthur Berckmans, mod. R. Pareit, ink. 30, org. CC/Biblioteek.

20.00 u **LEZING** De roman: J.K. Huysmans en het symbolisme, in 1 Stuc, (1ste verdiep.), ink. 140, org. WEL.

20.00 u **DEBAT** mei 68, een Generatie? Met Prof. Kruitthof (RUG), Marcel Van Nieuwenborgh (De Standaard), Louis Vos (KUL), Prof. De Witte (VUB), mod. Eric Defoort, in Erasmushuis 8ste verd., ink. gratis, org. Post Factum.

20.00 u **VEERTIENDAAGSE SEKSUALITEIT** Panelgesprek rond incest en nabije omgeving, mod. Anniemee Van Winkel (Kraaiennest), R. van der Wegen (LUC) en geluigenis van incest-slachtoffer, in het 8-urenhuis, Maria-Theresiastraat 121 Leuven, ink. 70, org. De Roze Drempele.

20.30 u **KONCERT** Jubileumconcert 25 jaar Universitair Symphonie Orkest, in de St. Jan de Doperkerk, Groot Begijnhof, ink. 150/250.

20.30 u **TEATER** Rinus, van Marien Jongewaard, in 1 Stuc, ink. 150/200, org. 1 Stuc.

22.30 u **FASSBINDER** Faustrecht der Freiheit, in Vlaamse Leergangen, Boekhandelstr. 9, ink. 80/100, org. Stuc/CC/DAF.

Woensdag 16 maart

12.00 u **KONCERT** Fakulteitsconcert L & W: het Strijkkwartet van de Munt en Carlos Bruneel, fluit, spelen Beethoven en Mozart, in het Erasmushuis (8ste verdieping), Blijde Inkomstr. 21, ink. gratis.

20.00 u **FASSBINDER** Mutters Kusters Fahrt zum Himmel, in Vlaamse Leergangen, Boekhandelstr. 9, ink. 80/100, org. Stuc/CC/DAF.

20.00 u **VEERTIENDAAGSE SEKSUALITEIT** Informatie-avond rond nieuwe reproductietechnieken (proefvuisbaby's, leenmoeders, zaadbanken, evolutie en etische vragen), met Liliane Versluis, Hilde Olbrechts, Kris Sels, in het St.-Michielscentrum, Naamsestr. 57A, ink. 70, org. De Roze Drempele.

20.00 u **DEBAT** Politisering van de magistratuur, met H. Covelier, R. Blanpain, L. Suetens, Crabbe, mod. M. Duysters (BRT), in De Valk, aud. Zeger Van Hee, Tiensestr. 42, ink. gratis, org. Vujo KUL.

20.15 u **DEBAT** Abortus, met dr. Degroote (studentenarts), prof. Schotsman (moraaltheoloog KUL), huissuit uit een abortuscentrum en twee vrouwen, mod. Roos Maes (UP), in Maria Theresiakollege lok. 14, ink. gratis, org. UP-As Theologie (Kathetika).

20.15 u **KONCERT** door het Leuvens Universitair Koor, in de Grote Aula, ink. 100/150, org. Informatie en Onthaal.

20.30 u **DEBAT** Postmodernisme in de beeldende kunst, inleider Lieven de Cauter (filosoof KUL), in Scencie-inst., aud. 02.14, Ravenstraat, ink. 50, org. Krisis.

22.30 u **FASSBINDER** Despair/Eine Reise ins Licht, in Vlaamse Leergangen, Boekhandelstr. 9, ink. 80/100, org. Stuc/CC/DAF.

Donderdag 17 maart

17.00 u **LEZING** Leerstoel A. Dondeyne, inaugurale lezing 'The problem of modernity, post-modernity and christian faith, door prof. Tracy (Chicago), in de Promotiezaal van de Hallen, Naamsestr. 22, ink. gratis.

20.00 u **FASSBINDER** Die dritte Generation, in Vlaamse Leergangen, Boekhandelstr. 9, ink. 80/100, org. Stuc/CC/DAF.

20.00 u **TRAINING** Positief denken: technieken die helpen bij het studeren, in het Handelsklot, Dekenstr. 2, ink. gratis, org. Aiesec.

20.00 u **VEERTIENDAAGSE SEKSUALITEIT** Debatavond rond homoseksualiteit en politiek, met Wilfried van Durmen (Agaleve), Tees Merckx-Van Goey (CVP), Lucienne Herman-Michielsen (PVV), Hugo Colviers (VUJ), mod. Veerle Hobin (Kraaiennest), in Aud. Ves. 02.17, ink. 40, org. De Roze Drempele.

20.00 u **VASTENKONFERENTIE** Jongeren tussen geloof en ongelof, door Marcel Verhelst, in de kapittelzaal van Abdij Keizersberg, Mechelsestr. 202, ink. 70, org. Vrienden Abdij Keizersberg.

20.15 u **KONCERT** door het Leuvens Universitair Koor, in de Grote Aula, ink. 100/150, org. Informatie en Onthaal.

20.30 u **VIDEO** Looking for Mr. Goodbar (1977), van Richard Brooks, met o.m. Richard Gere, ink. gratis, org. Pieter Coutereel vzw.

20.30 u **OPTREDEN** De Frivole Framboos, in de Spuyse, Tervuursevest 101.

22.30 u **FASSBINDER** Lili Marlene, in Vlaamse Leergangen, Boekhandelstr. 9, ink. 80/100.

Vrijdag 18 maart

20.00 u **FASSBINDER** Satansbraten, in Vlaamse Leergangen, Boekhandelstr. 9, ink. 80/100, org. Stuc/CC/DAF.

20.00 u **OPTREDEN** La fille d'Ernest: jazz - Zairese sound - Frans chanson, in de Schrick, Tiensestr. 115 a, ink. 150/200, org. De Volle Leegele.

22.30 u **FASSBINDER** Fontane Eflri Brienst, in Vlaamse Leergangen, Boekhandelstr. 9, ink. 80/100, org. Stuc/CC/DAF.

Zaterdag 19 maart

10.00 u **STRIPBEURS** voor Debuterende Striptekenaars tussen 16 en 26 jaar, ook tentoonstelling, in het Foyer van het Auditorium Minnepoort, K. Albertlaan 52, ink. gratis, org. CC/Stadsbiblioteek ism CJP.

Zondag 20 maart

13.30 u **VEERTIENDAAGSE SEKSUALITEIT** Nationale Koninktdag ouders van homofielen, met video "Consulting Adult", discussies en panelgesprek met o.a. kanunnik Dehaene (ex-nationaal proost gezinspastoraal), in het St.-Michielscentrum, Naamsestr. 57a, org. De Roze Drempele.

Maandag 21 maart

15.00 u **LEZING** Over de drempel van ouderdom in de Oudheid, door Dr. A. Van Hoof (KUNijmegen), in het Erasmushuis (8ste verdieping), Blijde Inkomstr. 21, ink. gratis, org. E.Yben.

16.30 u **LEZING** Geneesheren in de Oudheid over ouder worden, door J. Goddiers, gerontolo-psychiater, in het Erasmushuis (8ste verdieping), Blijde Inkomstr. 21, ink. gratis, org. E.Yben.

20.00 u **FASSBINDER** In Einem Jahr mit 13 Monden, in Vlaamse Leergangen, Boekhandelstr. 9, ink. 80/100, org. Stuc/CC/DAF.

22.30 u **FASSBINDER** Die Ehe der Maria Braun, in Vlaamse Leergangen, Boekhandelstr. 9, ink. 80/100, org. Stuc/CC/DAF.